

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 146/14
V Lucemburku dne 11. listopadu 2014

Rozsudek ve věci C-333/13
Elisabeta Dano, Florin Dano v. Jobcenter Leipzig

Občané Unie, kteří nejsou hospodářsky činní a kteří se přemístí do jiného členského státu pouze s cílem získat nárok na sociální podporu, mohou být z pobírání některých sociálních dávek vyloučeni

V Německu jsou cizinci, kteří vstoupí na státní území za účelem získání sociální podpory nebo jejichž právo pobytu je odůvodněno pouze hledáním zaměstnání, vyloučeni z pobírání dávek základního zabezpečení („Grundsicherung“), jejichž účelem je zejména zajistit oprávněným osobám živobytí.

Sociálnímu soudu v Lipsku (Německo) byl předložen spor mezi dvěma rumunskými státními příslušníky, E. Dano a jejím synem Florinem, na jedné straně a Jobcenter Leipzig na straně druhé, který jim odmítl přiznat dávky základního zabezpečení¹. E. Dano nevstoupila na území Německa za účelem hledání zaměstnání, a přestože žádá o dávky základního zabezpečení vyhrazené pro uchazeče o zaměstnání, ze spisu vyplývá, že si zaměstnání nehledá. Nemá žádnou profesní kvalifikaci a dosud nevykonávala v Německu ani v Rumunsku žádnou výdělečnou činnost. E. Dano žije se svým synem již přinejmenším od listopadu 2010 v Německu, kde bydlí u své sestry, která jim zajišťuje obživu. E. Dano pobírá pro svého syna přídatky na dítě ve výši 184 eur a rovněž zálohu na výživné ve výši 133 eur měsíčně. Tyto dávky nejsou předmětem projednávané věci.

V dnešním rozsudku Soudní dvůr na otázky položené Sociálním soudem v Lipsku odpověděl, že za účelem získání přístupu k některým sociálním dávkám (jako jsou německé dávky základního zabezpečení) se státní příslušníci jiných členských států mohou domáhat stejného zacházení jako státní příslušníci hostitelského členského státu, pouze pokud jejich pobyt splňuje podmínky stanovené směrnicí „o právech občanů Unie“².

Soudní dvůr v tomto ohledu připomněl, že podle směrnice není hostitelský členský stát povinen přiznat nárok na sociální pomoc v **prvních třech měsících pobytu**.

Je-li délka **pobytu delší než tři měsíce, avšak kratší než pět let** (což je období, o které jde v projednávané věci), směrnice podmiňuje právo pobytu mimo jiné tím, že hospodářsky nečinné osoby **musí mít dostatečné vlastní prostředky**. Cílem směrnice je zabránit tak hospodářsky nečinným občanům Unie ve využívání systému sociální ochrany hostitelského členského státu k financování živobytí. Členský stát tedy musí mít možnost odepřít přiznání sociálních dávek hospodářsky nečinným občanům Unie, kteří svobody pohybu využívají pouze s cílem získat nárok na sociální podporu od jiného členského státu, ačkoli nemají dostatečné prostředky na to, aby se mohli dožadovat práva pobytu; v tomto ohledu musí být každý jednotlivý případ posouzen bez přihlídnutí k požadovaným sociálním dávkám. Za těchto podmínek Soudní dvůr rozhodl, že

¹ V případě E. Dano se jedná o dávku na zajištění živobytí („existenzsichernde Regelleistung“) a v případě jejího syna o sociální přídatek („Sozialgeld“) a dále o příplatek na náklady na ubytování a teplo.

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. L 158, s. 77; Zvl. vyd. 05/05, s. 46).

směrnice „o právech občanů Unie“ a nařízení o koordinaci systémů sociálního zabezpečení³ nebrání vnitrostátní právní úpravě, podle které jsou státní příslušníci jiných členských států vyloučeni z pobírání některých „zvláštních nepříspěvkových peněžitých dávek“⁴, zatímco státním příslušníkům hostitelského členského státu, kteří se nacházejí ve stejné situaci, jsou tyto dávky zaručeny, pokud těmto státním příslušníkům jiných členských států nenáleží v hostitelském členském státě právo pobytu na základě směrnice.

Soudní dvůr konečně připomněl, že nařízení o koordinaci systémů sociálního zabezpečení neupravuje podmínky pro poskytování zvláštních nepříspěvkových peněžitých dávek. Vzhledem k tomu, že tato pravomoc náleží vnitrostátnímu zákonodárci, náleží mu též pravomoc vymezit rozsah sociálních rizik krytých takovými dávkami. Při stanovování podmínek pro poskytování zvláštních nepříspěvkových peněžitých dávek a rozsahu, v jakém mají být poskytovány, tedy členské státy neuplatňují právo Unie, takže se Listina základních práv Evropské unie nepoužije.

Pokud jde o E. Dano a jejího syna, Soudní dvůr poznamenal, že nemají dostatečné prostředky, takže se nemohou dožadovat práva pobytu v Německu na základě směrnice „o právech občanů Unie“. Nemohou se tedy dovolávat zásady zákazu diskriminace zakotvené ve směrnici a v nařízení o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 166, s. 1; Zvl. vyd. 05/05, s. 72; oprava v Úř. věst. 2013, L 188, s. 10), ve znění nařízení Komise (EU) č. 1244/2010 ze dne 9. prosince 2010 (Úř. věst. L 338, s. 35). Toto nařízení se nevztahuje na sociální pomoc (na tomto místě je nutno poznamenat, že tento pojem je užší než ve směrnici „o právech občanů Unie“). Částečně se ale vztahuje na „zvláštní nepříspěvkové peněžitě dávkami“, které mají znaky jak sociálního zabezpečení, tak sociální pomoci a jejichž financování je odvozeno výlučně od všeobecného daňového systému. V dnešním rozsudku Soudní dvůr upřesnil, že se zásada rovného zacházení zakotvená v nařízení na tyto dávky vztahuje.

⁴ V případě Německa jsou v nařízení uvedeny zejména dávky na zajištění živobytí v rámci základního zabezpečení pro uchazeče o zaměstnání. Sociální soud v Lipsku kvalifikoval předmětné dávky jako „zvláštní nepříspěvkové peněžitě dávkami“.